THE PRESENCE AND QUALITY OF ACADEMIC DEGREE AND COURSE DESCRIPTIONS ON THE ROMANIAN UNIVERSITIES WEBSITES – A MUST IN THE INTERNATIONAL CONTEXT OF HIGHER EDUCATION NOWADAYS

Ioana Carmen Păștinaru

PhD Student, "Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: The present study intends to emphasize the importance of the elaboration of academic degree and course descriptions in Romanian, their professional translation into English, as well as their publication on the university websites, in the context of internationalization of higher education institutions in Romania, in Europe and worldwide. The study case focuses on twenty-seven Romanian universities holding various ranking positions, according to Webometrics[1](in February 2016). The findings reveal a weak presence of the academic degree and course descriptions (study guides) in both languages, as well as non-professional existing translations from Romanian into English, which allowed a series a hypotheses and recommendations.

Key words: academic degree / course description, study guide, Romanian universities

Introducere

Prezentul studiu își propune o analiză a descrierilor cursurilor și programelor de studii academice românești pe internet, cât și o evaluare calitativă a traducerilor acestora, acolo unde ele au fost identificate. Această analiză la nivel național, alături de o scurtă trecere în revistă a situației la nivel european, intenționează să demonstreze necesitatea elaborării unor astfel de texte, a traducerii profesioniste ale acestora și a publicării lor pe internet, mai ales în contextul actual al procesului de internaționalizare al învățământului superior românesc. Importanța și actualitatea acestei teme, insuficient investigată chiar și pe plan internațional, au determinat tratarea sa în lucrarea de față.

Pobleme identificate. Limba engleză ca *lingua franca* în universitățile europene

„Mobilitatea transnațională în scopul dobândirii de noi cunoștințe, aptitudini și competențe, constituie unul dintre mijloacele fundamentale prin care tinerii își consolidează capacitatea de inserție profesională, conștientizează mai profund dimensiunea interculturală și își promovează dezvoltarea personală, creativitatea, precum și cetățenia activă." (Recomandarea Consiliului 2011/C 199/01, Tineretul în mișcare). Deși s-au făcut progrese notabile în acest sens în ultimii ani, recomandarea de mai sus ne arată că există încă multe obstacole și îndeamnă, printre altele, Statele Membre „să asigure un acces la informații clar, coerent și simplu". Printre informațiile pe care universitățile europene și, implicit, românești

[1] **Webometrics** sau **Ranking Web**, o inițiativă a Cybermetrics Laboratory of the *Consejo Superior de Investigaciones Cientificas* (CSIC) din Spania, efectuează bi-anual cea mai amplă ierarhie academică a peste 20.000 universități din lume, pe baza prezenței lor pe internet și a impactului produs: http://www.webometrics.info/en.

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

trebuie să le comunice, în fiecare an, într-o manieră logică și sistematică, se numără și descrierile programelor de studii academice și a cursurilor oferite.

Potrivit literaturii de specialitate, situația curentă în Europa scoate la iveală „un scenariu fragmentat" fără nicio coordonare nici măcar la nivel național, în ceea ce privește stabilirea și folosirea unei terminologii și a unui set de convenții comune în domeniu (Rirdance and Andrejs 2006: 15, Bernardini et al. 2010: 27, Fernandez Costales 2012: 52, Ferraresi și Bernardini 2013: 53, Bernardini et al. 2016: propunere proiect RACCONTA). Situația devine și mai problematică atunci când este vorba de existența traducerilor acestora într-o altă limbă europeană (limba engleză, *lingua franca* a Europei).

Deși analiza comparativă și accesul permanent la aceste informații demonstrează că situația universităților din alte țări europene este oarecum mai favorabilă decât cea a universităților românești, cele mai multe recunosc că se confruntă cu deficiențe similare. Într-un studiu asupra multilingvismului pe internet, Callahan și Herring (2012) arată că limba engleză ca *lingua franca* este cel mai frecvent prezentă pe paginile web ale universităților scandinave, în timp ce în state vest europene în care se vorbesc limbi romanice, precum Franța, Italia și Spania, utilizarea limbii engleze pe site-urile academice este, adesea, mai puțin încurajată. Acest lucru este confirmat și de Costales care susține că universitățile nu urmează linia stabilită de Comisia Europeană prin Obiectivul Barcelona. Conform acestui obiectiv, toți cetățenii europeni ar trebui să vorbească două limbi în afară de limba maternă[2] (cf. Costales 2012: 53).

Studiul de caz descris în continuare, alături de ipotezele, concluziile și recomandările formulate ulterior, justifică necesitatea unei prezențe mai vii și a unei vizibilități mai bune a descrierilor programelor de studii academice românești pe internet, atât în limba română, cât și în limba engleză, folosită ca *lingua franca* și în universitățile românești.

Studiu de caz. Limba engleză ca *lingua franca* în universitățile românești

Observația și analiza paginilor web aparținând a douăzeci și șapte de universități din România (care se află pe poziții diferite în ierarhia realizată de Webometrics, corespunzând lunii februarie 2016) arată că ***elaborarea*** în limba română și ***traducerea*** în limba engleză a cursurilor și programelor de studii academice și postarea acestora pe internet pentru un acces facil **nu au constituit, până acum, o prioritate pentru mediul academic românesc**. Numai o mică parte a cursurilor oferite sunt prezentate în limba română și un număr restrâns de cursuri disponibile în limba engleză[3] sunt descrise într-o manieră clară și accesibilă pentru publicul internațional; majoritatea universităților românești nu oferă, însă, niciun fel de descrieri nici în română, nici în engleză sau într-o altă limbă europeană. Cu atât mai puțin, nicio universitate din România nu prezintă descrierea vreunui program de studii în întregime, cf. cerințelor *ECTS Users' Guide*[4].

Pentru studiul de față, au fost selectate, în mod aleatoriu, un număr de douăzeci și șapte de universități românești, aflate pe poziții diferite în ierarhia Webometrics, după cum urmează: nouă universități care ocupau locuri în topul ierarhiei (până la locul 4.300 în lume), nouă universități situate pe poziții medii (până la locul 11.000 în lume) și nouă ocupante a unor poziții de la finele clasamentului. Universitățile au fost selectate de către echipa proiectului RACCONTA (proiect depus pe linia de finanțate Erasmus+ KA2 - Cooperation for Innovation

[2] Informații despre Obiectivul Barcelona stabilit în 2012 se găsesc pe site-ul Comisiei Europene, Secțiunea Limbi străine: http://ec.europa.eu/languages/policy/strategic-framework/index_en.htm (accesat în august 2016)

[3] O mențiune importantă trebuie făcută, și anume aceea că prezentarea în limba engleză a descrierilor programelor de studii sau a cursurilor nu duce, în mod automat, la predarea acestora în limba engleză. De multe ori, informația despre limba în care se face predarea lipsește, tragând după sine confuzia cu care se confruntă studenții internaționali.

[4] *ECTS Users's Guide* este disponibil pe site-ul Comisiei Europene, Secțiunea Educație și Formare: http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf (accesat în ianuarie 2017)

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

and the Exchange of Good Practices / Strategic Partnerships for higher education) de la Universitatea din Bologna, Italia. Cele douăzeci și șapte de universități au diferite profiluri, dimensiuni, sunt universități de stat sau private, cu o tradiție academică mai îndelungată sau de dată mai recentă.

S-a avut în vedere analiza următoarelor elemente, pe baza criteriilor descrise mai jos:

- existența **descrierilor programelor de studii în limba română** (da/nu);
- existența **descrierilor programelor de studii în limba engleză** (da/nu);
- existența **descrierilor cursurilor în limba română** (da/nu);
- existența **descrierilor cursurilor în limba engleză** (da/nu);
- calitatea **descrierilor programelor de studii și a cursurilor în limba engleză**.

Analiza și interpretarea datelor

*Existența descrierilor **programelor de studii în limba română***

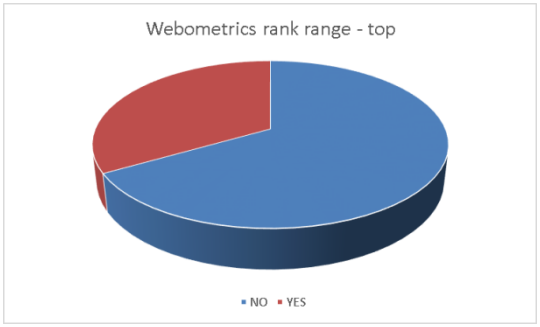

Figura nr.1

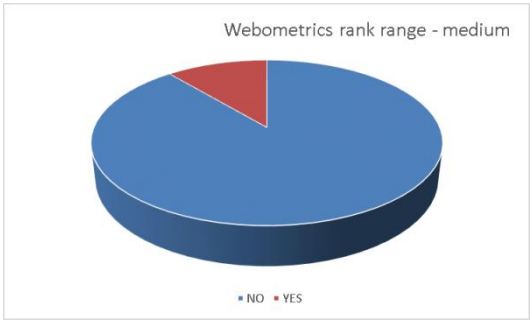

Figura nr.2

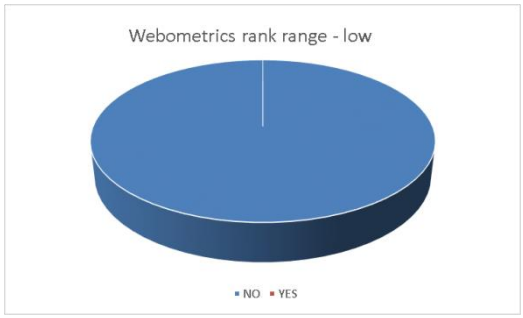

Figura nr.3

În urma analizei efectuate, s-a constatat că doar **trei** din primele nouă universități ale căror pagini web au fost vizitate, conțin prezentări ale câtorva programe de studii (*Figura nr.1).* Cât despre universitățile situate pe pozițiile medii, numai **una** din nouă își prezintă pe pagina web o parte din programe, informațiile fiind incomplete (*Figura nr.2).* **Niciuna** din ultimele nouă universități alese nu oferă descrieri ale programelor de studii în limba română (*Figura nr.3).*

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

Existența descrierilor ***programelor de studii în limba engleză***

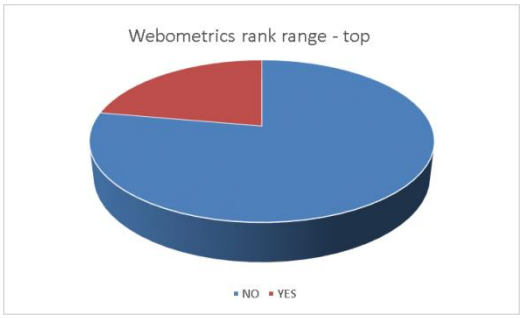

Figura nr.4

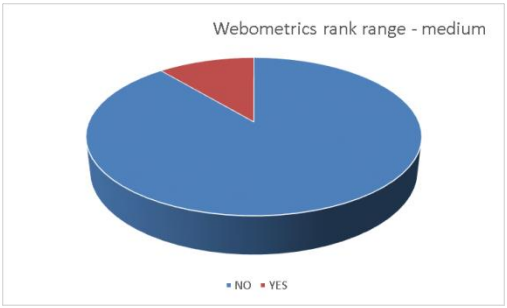

Figura nr.5

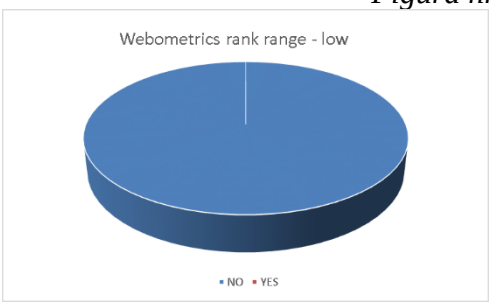

Figura nr.6

S-a putut constata, în urma analizării paginilor web ale universităților vizate, că situația prezentării programelor de studii în limba engleză este mai îngrijorătoare. Astfel, doar **două** din primele nouă universități, aflate în topul clasamentului, conțin prezentări ale câtorva programe de studii oferite în limba engleză (*Figura nr.4)*. Cât despre universitățile situate pe pozițiile medii, numai **una** din nouă își prezintă pe pagina web o parte din programe în engleză, informațiile fiind incomplete – situație similară programelor în limba română (*Figura nr.5)*. De asemenea, **niciuna** din ultimele nouă universități alese nu oferă descrieri ale programelor de studii în limba engleză (*Figura nr.6)*.

Existența descrierilor ***cursurilor în limba română***

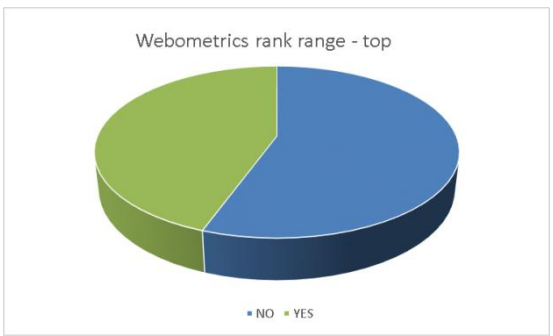

Figura nr.7

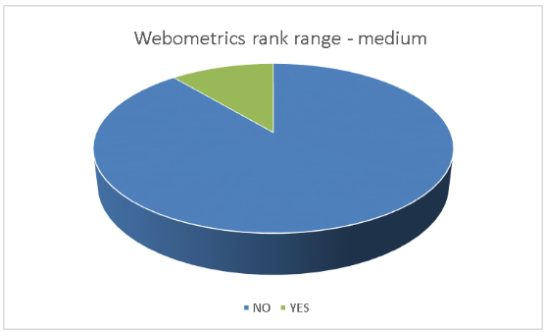

Figura nr.8

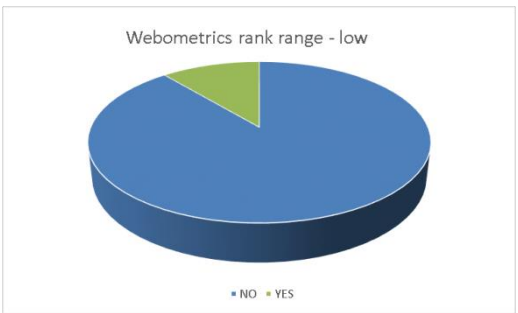

Figura nr.9

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

Situația prezentării, pe pagina web, a descrierilor cursurilor oferite în limba română este doar în mică măsură mai încurajatoare, prin faptul că **patru** din primele nouă universități conțin descrieri (aproape complete) ale cursurilor din oferta academică (*Figura nr.7*). Dintre universitățile situate pe locuri medii în ierarhia menționată, doar **una** pune la dispoziție descrieri ale cursurilor în limba română (*Figura nr.8*). Cât despre universitățile situate la finele clasamentului, numai **una** oferă câteva descrieri ale unor cursuri în limba română (*Figura nr.9).*

*Existența descrierilor **cursurilor în limba engleză***

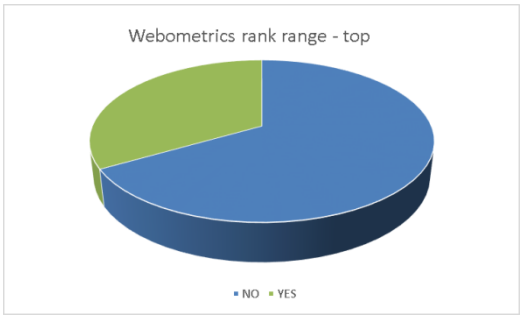

Figura nr.10

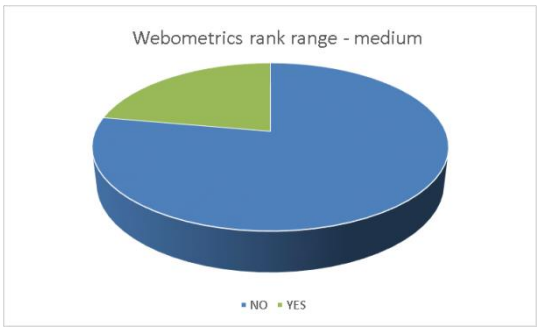

Figura nr.11

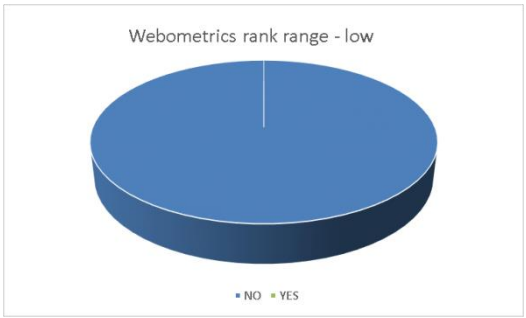

Figura nr.12

Constatăm că **trei** dintre primele nouă universități conțin descrieri ale cursurilor în limba engleză (*Figura nr.10).* Dintre universitățile situate pe locuri medii în ierarhia menționată, **două** universități oferă varianta în limba engleză (*Figura nr.11).* Interesant aici de remarcat este faptul că una din aceste două universități a considerat ca fiind prioritar publicul internațional în accesarea informațiilor cu privire la oferta educațională, în defavoarea studenților români. Cât despre universitățile situate la finele clasamentului, **niciuna** nu oferă descrieri ale unor cursuri în limba engleză (*Figura nr.12).*

În ceea ce privește **calitatea** descrierilor programelor de studii și a cursurilor în limba engleză, s-a observat că: (1) au fost omise informații esențiale în alcătuirea programelor de studii, precum: calificarea obținută la absolvire, rezultatele învățării, structura programului, regulamentele examinărilor, profilul ocupațional al absolvenților etc.; (2) universitățile fie nu prezintă descrierile tuturor cursurilor din oferta academică, fie o parte din ghidurile de studii publicate pe paginile lor de internet sunt învechite și neactualizate. (3) Cât despre dimensiunea critică a traducerilor (retroversiunilor) existente din limba română în limba engleză, acestea par a fi, de cele mai multe ori, efectuate de traducători nespecialiști. Iată doar câteva exemple:

Varianta în limba română (textul sursă)	*Traducerea în limba engleză (textul țintă)*
Studii de licență	Graduating studies
Orarul studenților	Students' shedule
Geografia turismului în limba franceză	Tourism Geography in Franch language

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

Modele de predicție și intervenție în psihologia sănătății	Predition and intervention models in health psychology
Programul se axează pe […], probleme de management, […], în comparație cu	The programme is focused on […], issues management, [...], through their comparison with
Programul răspunde necesităţilor de formare a unor profesii înalt calificate în domeniul analizei econimice şi financiare, cerute de globalizarea pieţelor financiare	The program meets the need of high skilled specialists […], requested by the globalization of financial markets

Pe lângă elementele analizate, mai multe informații au ieșit la iveală în contextul dat, care ne ajută la completarea imaginii despre interesul acordat elaborării programelor de studii academice românești pe internet și traducerea acestora. Astfel, am putut constata că o mare parte din universitățile românești publică doar titlurile cursurilor oferite în limba română (nouă din douăzeci și șapte de universități vizate), o treime din totalul universităților vizate nu au pagină de internet în limba engleză, iar ultima universitate din clasament nu dispune de pagină web la momentul efectuării studiului.

Ipoteze, recomandări și concluzii

Din datele analizate, putem afirma că universitățile românești nu și-au propus încă, prin propriile strategii, publicarea, pe paginile lor de internet, a descrierilor programelor de studii academice și ale cursurilor pe care le oferă. Se remarcă totuși eforturi mai degrabă individuale decât instituționale, la nivelul unor departamente sau facultăți, însă acestea nu răspund nici pe departe nevoilor și cerințelor existente. În încercarea de a evidenția importanța acestora, vom ilustra mai jos, pe de o parte, direcțiile generale în care prezentarea lor în limba română, cât și a traducerilor de calitate în limba engleză ar contribui semnificativ la promovarea programelor universităților românești, așa cum se întâmplă în cazul universităților europene de prestigiu, iar pe de altă parte, efectele negative înregistrate ca urmare a absenței acestora.

(1) Prezentarea, în limba română, a programelor academice și a descrierilor de cursuri pe paginile web ale universităților românești **ar veni în sprijinul candidaților/viitorilor studenți pentru o orientare educațională și profesională adecvată nevoilor și competențelor lor**, încă din anii de liceu. Mai mult decât atât, descrierea programelor academice în limba română și actualizarea lor constantă ar aduce un plus de valoare instituțiilor de învățământ superior românești și **ar confirma principiul centrării educației pe student**, principal deziderat al procesului Bologna.

(2) Accesul la prezentarea programelor academice **ar spori angajabilitatea transnațională a absolvenților din România**. Un portofoliu bogat în activități și rezultate pe durata studiilor, atât în cadrul universităților românești, cât și în universități din străinătate, este considerat un avantaj important în viitoarea carieră profesională din perspectiva angajatorilor.

(3) Din punct de vedere al **mobilității internaționale**, accesul la acest tip de informații garantează înainte de toate deschiderea tinerilor/studenților și a familiilor acestora către o cultură a mobilității, atât pe linie verticală (urmarea studiilor complete într-o universitate din altă țară), cât și pe orizontală (o mobilitate de schimb, timp de un semestru sau două). Prin identificarea unui raport între experiența de studiu în străinătate și un cadru de referință național, care le este familiar, tinerii/studenții europeni i-ar putea aprecia valoarea în mod corect, ceea ce ar duce la **o creștere a motivației lor de a alege o universitate românească**, și ar diminua posibila lor ”teamă de necunoscut”. Mai multe studii despre politicile de învățământ superior arată că pentru un proces de internaționalizare reușit existența modulelor/cursurilor și/sau a programelor de studii în engleză este esențială (cf. Altbach și Knight 2007: 303).

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)

(4) În ceea ce privește **calitatea traducerilor**, putem afirma că eșecul în a comunica corect și eficient conținutul programelor de studii unui public țintă internațional duce inevitabil la **marginalizarea universităților** și a sistemului de învățământ superior național, indiferent de calitatea lor intrinsecă (Bernardini et al. 2016: propunere proiect RACCONTA). Modul în care acestea sunt percepute de către cetățenii europeni ar putea produce efecte negative chiar și asupra identității și imaginii instituției.

(5) Nu în ultimul rând, existența descrierilor programelor de studii academice în limba engleză pe site-urile universităților românești ar veni **în sprijinul proiectelor de mobilitate internațională** pe care acestea le desfășoară (prin alinierea unor procese necesare în formularea, descrierea și traducerea programelor de studii și urmarea unui ghid comun de instrucțiuni) și ar motiva personalul didactic al universităților să acceseze acele mobilități de schimb care să fie definitorii pentru dezvoltarea lor profesională prin identificarea domeniilor de excelență disciplinară transnațională.

Considerăm că eforturile fiecărei universități românești de a oferi, pe internet, informații complete și de calitate atât în limba română, cât și în limba engleză asupra ofertei educaționale sunt esențiale în atingerea obiectivului de a-și promova diversitatea unică în România și de a face cunoscută calitatea învățământului superior românesc în Europa și în lume. Prezența pe internet a oricărei universități din România, Europa sau din lume trebuie să fie o oglindă a universității însăși și a calității activităților pe care le desfășoară.

BIBLIOGRAPHY

1. Altbach, Philip and Jane Knight. 2007. "The Internationalization of Higher Education: Motivations and Realities", *Journal of Studies in International Education* 11(3-4), pp. 290-305
2. Bernardini, Silvia, Adriano Ferraresi, Federico Gaspari. 2010, "Institutional Academic English in the European Context: A Web-As-Corpus Approach to Comparing Native and Non-Native Language", In *Professional English in the European Context: The EHEA Challenge*, Publisher: Peter Lang, Editors: Ángeles Linde López, Rosalía Crespo Jiménez, pp. 27-53
3. Bernardini et al. 2016: RACCONTA project, Erasmus+ KA2: Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices – Strategic Partnerships for Higher Education
4. Callahan, Ewa and Susan C. Herring. 2012. "Language Choice on University Websites: Longitudinal Trends". In *International Journal of Communication* 6, 322-355.
5. Costales, Fernandez Alberto. 2012. "The internationalization of institution websites: The case of universities in the European Union". In *Translation Research Projects 4*, ed. Anthony Pym and David Orrego-Carmona, 51-60. Tarragona: Intercultural Studies Group.
6. Ferraresi, Adriano and Silvia Bernardini. 2013. "The academic Web-as-Corpus". In *Proceedings of the 8th Web as Corpus Workshop*, eds. Stefan Evert, Egon Stemle and Paul Rayson, 53-62, Lancaster, UK
7. Rirdance, Signe and Andrejs Vasiļjevs. 2006. *Towards Consolidation of European Terminology Resources. Experience and Recommendations from EuroTermBank Project*, ed.: Signe Rirdance, Andrejs Vasiļjevs. Tilde, Riga, pp. 13-21

BDD-A25668 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:10 UTC)